

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

**Πρόγραμμα Εξατομικευμένης Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης
και Συμβουλευτικής για τις Μαθησιακές Δυσκολίες και τη
ΔΕΠ-Υ 2022 - 2023**

**Οι μαθησιακές δυσκολίες στους εφήβους: χαρακτηριστικά , τρόποι
παρέμβασης, ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και ενδυνάμωσης της οικογένειας**

— Αλεξάνδρα Σπυριδάκη —
Ειδική εκπαιδευτικός-Φιλολόγος-Ψυχολόγος

---

15 Μαρτίου 2023, Ηράκλειο

Τι είναι οι μαθησιακές δυσκολίες;

Μαθησιακές δυσκολίες Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες

“οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι ένας γενικός όρος που αναφέρεται σε μια ανομοιογενή ομάδα διαταραχών οι οποίες εκδηλώνονται με σημαντικές δυσκολίες στην **πρόσκτηση και χρήση ικανοτήτων ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής, συλλογισμού ή μαθηματικών ικανοτήτων**.

Οι διαταραχές αυτές είναι εγγενείς στο άτομο και αποδίδονται σε δυσλειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος και μπορεί να υπάρχουν σε όλη τη διάρκεια της ζωής. Προβλήματα σε συμπεριφορές αυτοελέγχου, κοινωνικής αντίληψης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης μπορεί να συνυπάρχουν με τις Μαθησιακές Δυσκολίες, αλλά δεν συνιστούν από μόνα τους Μαθησιακές Δυσκολίες.

Αν και οι Μαθησιακές Δυσκολίες μπορεί να εμφανίζονται μαζί με άλλες καταστάσεις μειονεξίας (π.χ. αισθητηριακή βλάβη, νοητική καθυστέρηση, σοβαρή συναισθηματική διαταραχή) ή με εξωτερικές επιδράσεις, όπως οι πολιτισμικές διαφορές, η ανεπαρκής ή ακατάλληλη διδασκαλία, δεν είναι το άμεσο αποτέλεσμα αυτών των καταστάσεων ή επιδράσεων” (Hammill, 1990)

- **Ετερογενείς δυσκολίες (κάθε έφηβος έχει τα δικά του χαρακτηριστικά)**
- **Επίμονες καθ'όλη τη διάρκεια της ζωής (βελτιώνεται)**
- **Ενδογενής αιτιολογία (κεντρικό νευρικό σύστημα)**
- **Μπορεί να συνυπάρχουν με άλλες δυσκολίες π.χ. ΔΕΠ-Υ**

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες

- Ειδική μαθησιακή δυσκολία στην ανάγνωση (Δυσαναγνωσία)
- Ειδική μαθησιακή δυσκολία στη γραφή (Δυσγραφία)
- Ειδική μαθησιακή δυσκολία στην ορθογραφία (Δυσορθογραφία)
- Ειδική μαθησιακή δυσκολία στην αριθμητική (Δυσαριθμησία)

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Συνιστώσες που βοηθούν τη διάγνωση

- Φυσιολογική νοημοσύνη για την ηλικία του
- Πολλά και διακριτά χαρακτηριστικά δυσκολίας σε τομείς όπως η γραφή, η ανάγνωση, τα μαθηματικά
- Απόκλιση ανάμεσα στο γνωστικό δυναμικό και τη σχολική επίδοση του εφήβου (1,5 έως 2 χρόνια).

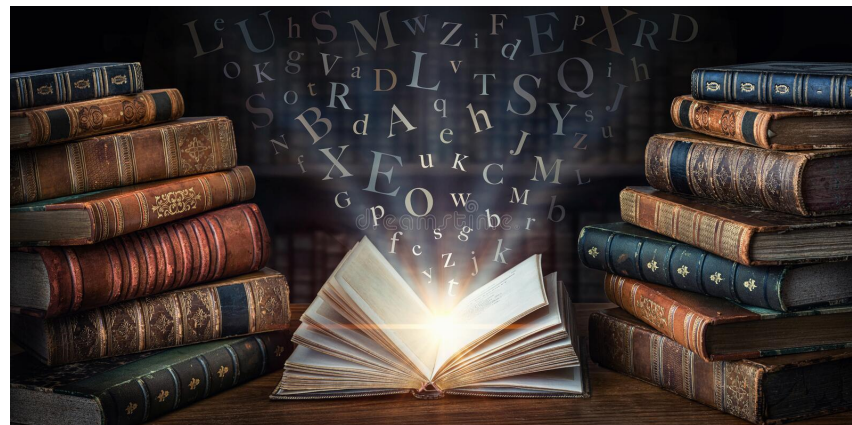

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Χαρακτηριστικά μαθησιακών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Α. Γλώσσα

- Αποφεύγει να διαβάσει (και μεγαλόφωνα), να μελετήσει και να γράψει
- Μπορεί να διαβάζει με ικανοποιητικό ρυθμό αλλά να μην κατανοεί.
- Δυσκολεύεται να κάνει περίληψη
- Έχει καλύτερη απόδοση στον προφορικό απ' ότι στο γραπτό λόγο
- Δυσκολεύεται να καταλάβει το γραπτό λόγο σε όλα τα μαθήματα
- Δυσκολεύεται με την ορθογραφία και τα σημεία στίξης.
- Τα γραπτά του είναι σύντομα
- Μπορεί να γράφει πολλά αλλά «εκτός θέματος
- Δυσκολεύεται στην εκμάθηση ξένης γλώσσας

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Β. Προσοχή και οργάνωση

δυσκολεύεται να ακολουθήσει σύνθετες οδηγίες

δυσκολεύεται να συγκεντρωθεί σε ένα έργο

δυσκολεύεται σε τεστ πολλαπλής επιλογής

δουλεύει αργά στην τάξη και στις εξετάσεις

δεν κρατά καλές σημειώσεις

δυσκολεύεται να ελέγξει το έργο του

δυσκολεύεται στην οργάνωση του χρόνου και των δραστηριοτήτων

Κυρίαρχα χαρακτηριστικά παιδιών με Ε.Μ.Δ.

- Στην οπτική και ακουστική αντίληψη
- Στην προσοχή
- Στη γλώσσα
- Στη μνήμη

● ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΝΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Γ. Κοινωνικές δεξιότητες

● δεν δέχεται την κριτική

● Δυσκολεύεται στην κατανόηση μη λεκτικών σημάτων στην επικοινωνία

● Δυσκολεύεται στην ερμηνεία των κοινωνικών περιστάσεων

● Παρερμηνεύει συχνά τη συμπεριφορά των άλλων

● Δυσκολεύεται στη διαπραγμάτευση ή στην υπεράσπιση του εαυτού του

● Υποκύπτει εύκολα στην πίεση των συνομηλίκων

● Δυσκολεύεται να «μπει» στη θέση του άλλου

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Σκέψεις και χαίρις:
 Κάτι που μου έφαγε εντύπωση.
 Μου έκανε εντύπωση που
 επιχαίνο στη Ν. ΖΑΚΥΝΘΟΣ
 και μου είχε κάνει πολλή
 μεγάλη εντύπωση που πήραμε
 εκεί μαρτυρία και είχε
 μεγάλη θύλακο α,
 και είχε τρέξιμο
 και με τραβάνε ποδο
 πιο καλά.
 το τρέξιμό
 μου άρεσε

Κείμενο μαθητή Γ' Δημοτικού

Ένα
όλες
μπο

στον χρόνο που

Άγγελος Β' Γυμνασίου
 Αφού τελειώσω μια εθιμική πρέπει να διαβάσω
 το κείμενο από την αρχή. Καίτοι μπορώ να θυρω τι
 λείπει.
 Τα λαϊκά είναι γρήγορα και γρήγορα άρεσαν ή αφέρεται.
 Τα γραμμένα λείπει, τα βιβλία τους είναι, γιατί των ανδρών είναι
 να μην από τις αφορμές και αν σημαί μεσα στο εστ

Κείμενο μαθητή Β' Γυμνασίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Η κερή ζωοκόσμη
 Η Σελήνη είναι τόσο γοητευτική. Είναι αριστική και
 μια πολύ ένα απλά άρεσε να γοητευθεί.
 κερή χαρα και κινέζικη ζωοκόσμη ένα απλά
 πιο έναν ήλιο και χαρταρτα και τα αρίστη στον
 κινέζικη κινέζικη χαρά. Εάν δική στην
 να από την ήλη που αρίστη σου έκανες από
 ζωοκόσμη

Το παλιό του Παναγιώτη
 Ο Παναγιώτης πήγαινε στο παλιό του να παρ. Παλιό
 κινέζικη ζωοκόσμη γιατί τον αρίστη το παλιό
 που βάλει το παλιό του. Αγαπάει ένα
 παλιό ήλιο και κινέζικη ζωοκόσμη. Όταν
 κινέζικη στο παλιό και τη δική του κινέζικη
 και τον παλιό. Είναι πολύ λιπαρός γιατί
 του είναι και διακρίνει τα χιμάτα

Κείμενο μαθητή ΣΤ' Δημοτικού

Παντελιάδου Σ., Μαθησιακές Δυσκολίες
Δυσλεξία, Οδηγός για γονείς,
Πεδίο, 2017

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Έχω μια φουρά ταξίδεψα μέσα καράβι
που είχε σοβίδια και δυμιά και αβίρα
Πήδα στον ατλαντικό οκεανό και
δυνατίδα φάλλεινες και μετά
ταξίδεβα σε πολλές θάλασσες και
δυνατίδα τόσα πολλα πράγματα
όμως έπρεπε να θυρίδο στο
σπίτι μου για δυνατίσει θαλάσσιους
εξέτρατες

Γραπτό μαθητή Α' Γυμνασίου (Σχολική χρονιά 2003-2004)

Παντελιάδου Σ. , Πατισοδήμου Α.
Μπότσας Γ., (2004) **Οι μαθησιακές δυ-
σκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, Βόλος, σ.61

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Χρειάζεται να αναζητηθεί διάγνωση Μ.Δ.;

- Αναγνώριση και ταυτοποίηση της οντότητας προσανατολίζει την ψυχο-εκπαιδευτική θεραπεία (ΟΧΙ στο ΣΤΙΓΜΑ)
- Ευκαιρία για θεραπευτική δράση χωρίς επιπλέον χάσιμο χρόνου (Έγκαιρη διάγνωση)
- Ανακούφιση μετά τη διάγνωση

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Τα συναισθήματα

Ο έφηβος

- Συχνή βίωση αποτυχίας
- Άγχος
- Αρνητική αυτοαντίληψη
- Αρνητική αυτοεκτίμηση
- Συχνή βίωση απόρριψης
- Βίωση επίκρισης από τους άλλους
- Ντροπή
- Αποτυχία
- Απογοήτευση-μειωμένα κίνητρα για μάθηση- αποφυγή -αποτυχία- απογοήτευση

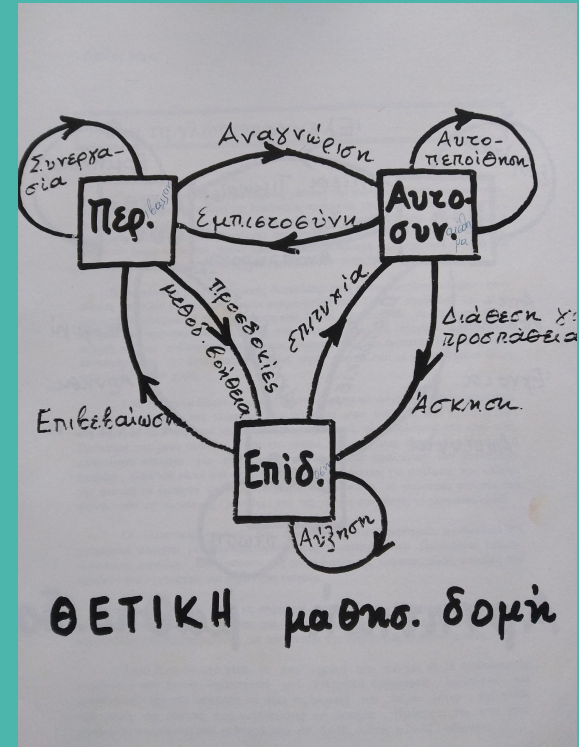
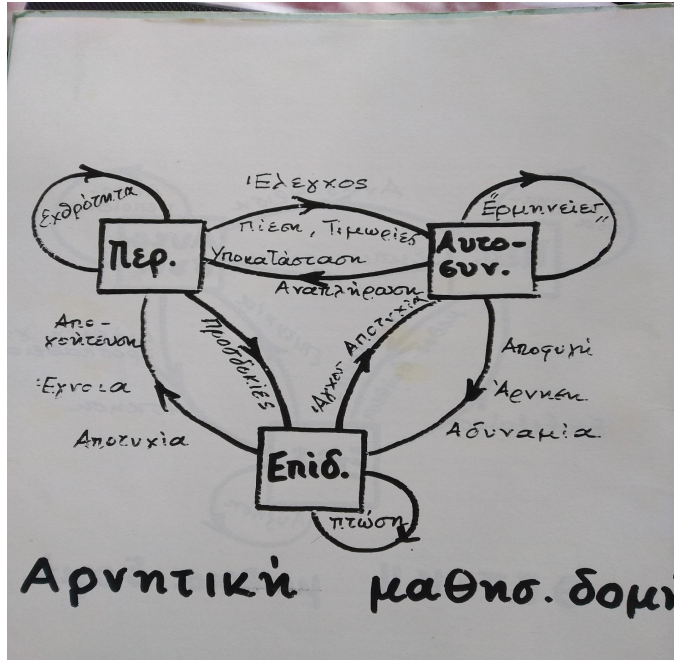
Ο γονιός (ειδικά αμέσως μετά τη διάγνωση)

- Γκρέμισμα ονείρων
- Απελπισία
- Σύγχυση
- Ερωτηματικά
- Θυμός
- Στενοχώρια
- Απόσυρση

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μια ματιά στον εσωτερικό κόσμο όταν συναντούμε δυσκολίες στη σχολική μας ζωή.....

Κέντρο Ψυχολογικών Μελετών (1998) Δυσλεξία –Υλικό Σεμιναρίου

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Παρέμβαση στον έφηβο με ΜΔ

- Η εκπαιδευτική παρέμβαση στον έφηβο με ΜΔ
Να περιλαμβάνει τη διδασκαλία σε στρατηγικές και μεταγνωστικές δεξιότητες («Διδάσκω τον άνθρωπο να ψαρεύει ψάρια για να τρώει και όχι μόνο να τρώει ψάρια»)
- Η ψυχολογική στήριξη, η συμβουλευτική, η ψυχοθεραπεία μπορεί να βοηθήσει τον έφηβο και τους γονείς σε καλύτερη διαχείριση των συναισθημάτων και των δύσκολων αλληλεπιδράσεων στις μεταξύ τους σχέσεις, στη σχέση του εφήβου με τους δασκάλους και με τους συμμαθητές.

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μεταγνωστικές δεξιότητες

Διαδικασίες που εφαρμόζουμε σκόπιμα και συνειδητά για να ρυθμίσουμε τον τρόπο που επεξεργαζόμαστε στο μυαλό μας τις διάφορες πληροφορίες και αποκτάμε τις γνώσεις μας π.χ. οι ερωτήσεις που κάνουμε στον εαυτό μας για να ελέγξουμε κατά πόσο κατανοούμε τα δεδομένα ενός προβλήματος/θέματος καθώς και ο συνειδητός σχεδιασμός που ακολουθούμε για να λύσουμε το πρόβλημα αυτό.

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μεταγνωστικές μέθοδοι

- **Αναγνώριση των απαιτήσεων του έργου** (π.χ. όταν διαβάζω ένα κείμενο καλούμαι μόνο να αποκωδικοποιώ ή και να κατανοώ το κείμενο;)
- **Επιλογή κατάλληλης στρατηγικής και εφαρμογής της** (π.χ. όταν μου ζητείται να αναπτύξω μια ιδέα χρειάζεται “να γεμίσω την κόλλα” ή να επιλέξω από τον πλούτο των ιδεών-ιδεοθύελλα- τις πιο ταιριαστές με αυτό που μου ζητά το θέμα;)
- **Αυτο-παρακολούθηση και ρύθμιση της απόδοσης** (π.χ. όταν τελειώσω το κείμενό μου θα το παραδώσω όπως είναι ή θα το ξανακοιτάξω για να βάλω σωστά τα σημεία στίξης και τους τόνους όπου μπορώ;)
- **Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων**(π.χ. έμαθα το μάθημα αφού διάβασα το κείμενο μία φορά ή για να μάθω το κείμενο ήταν αποτελεσματικό για μένα να θέτω αυτό-ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου ;)

Στρατηγικές μάθησης

Το 1989 οι Deshler & Lenz αναφέρουν ότι μια **στρατηγική μάθησης** αφορά στη «συνολική προσέγγιση ενός έργου από ένα άτομο και συνίσταται από τον τρόπο που το άτομο σκέφτεται και ενεργεί καθώς σχεδιάζει, εκτελεί και αξιολογεί την επίδοσή του και τα αποτελέσματα της εφαρμογής του έργου του»

Παντελιάδου Σ., Πατισοδήμου Α.
Μπότσας Γ., (2004) Οι μαθησιακές δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, Βόλος, σ.104,105

Με ποιον τρόπο μπορούμε να κατευθύνουμε τον μαθητή Γυμνασίου να αναπτύξει ένα θέμα έκθεσης στη διάρκεια ενός εξ αποστάσεως μαθήματος;

1. Στέλνουμε στον μαθητή την ερώτηση ενός θέματος, για παράδειγμα,

• **Ποια προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει μια σφοδρή χιονόπτωση;**

2. Στέλνουμε τον κατάλληλο γραφικό οργανωτή, για παράδειγμα,

• **Ο Τίτλος:** – Βασική Πρόταση – Λεπτομέρειες – Συμπερασματική πρόταση

3. Στέλνουμε κάποια χρωματιστά posts, για να γράψει λέξεις ή φράσεις που έχει σκοπό να χρησιμοποιήσει στην έκθεση.

4. Στέλνουμε ένα φύλλο γραφής της έκθεσης, όπου είναι χωρισμένο σε χρωματιστά πλαίσια, ένα πράσινο για τον Πρόλογο, ένα κίτρινο για το Κυρίως Θέμα και ένα κόκκινο για την κατακλείδα.

5. Στέλνουμε ένα φύλλο γραφής με γραμμές, για να γράψει ολοκληρωμένη την έκθεση.

6. Ζητάμε από τον μαθητή να βρει **πληροφορίες από κάποιο άρθρο ή κάποια αληθινά γεγονότα** που έχουν συμβεί με μια σφοδρή χιονόπτωση και μια σχετική εικόνα από το διαδίκτυο.

7. **Ο μαθητής μας διαβάζει το άρθρο με το θέμα και μας περιγράφει την εικόνα.** Σε αυτό το σημείο, ο μαθητής ενεργεί αυτόνομα.

Με τη βοήθεια του γραφικού οργανωτή, υπογραμμίζει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου και τον συμπληρώνει. Κατόπιν, γράφει στα posts λέξεις ή φράσεις που του έχουν κάνει εντύπωση από το άρθρο. Μας τα διαβάζει και εμείς κάνουμε τις απαραίτητες διορθώσεις.

8. Με τη δική μας κατεύθυνση, **με τη βοήθεια του γραφικού οργανωτή, της εικόνας και των posts**, συμπληρώνουμε το φύλλο γραφής με τα πλαίσια.

9. Τέλος, ο **μαθητής γράφει ολοκληρωμένη την έκθεση**, χωρίς τη δική μας παρέμβαση και μας τη διαβάζει.

10. Για εξάσκηση, του δίνουμε ένα παρόμοιο θέμα, για παράδειγμα,

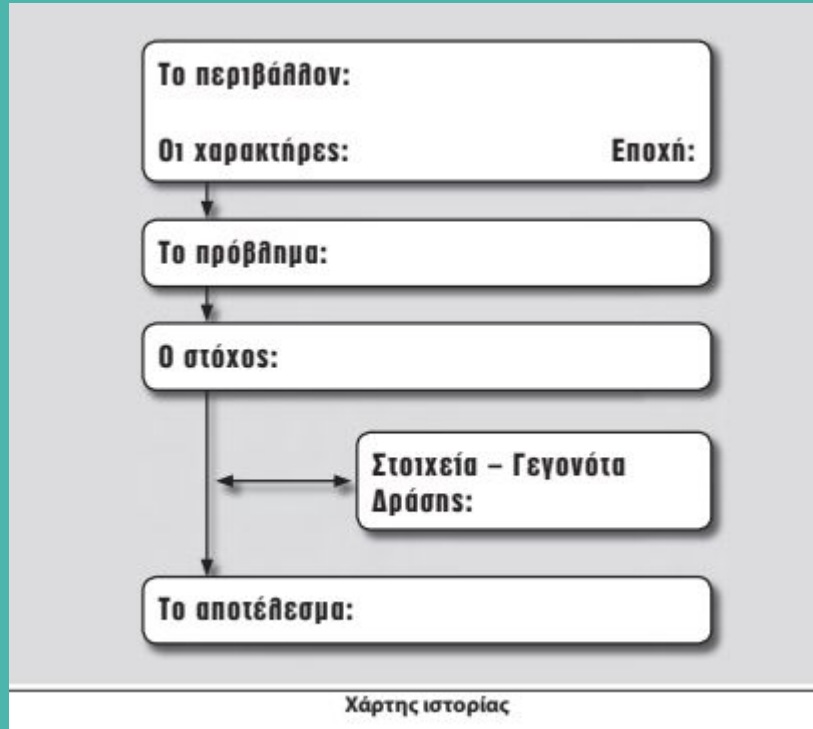
• **Ποια προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει μια δυνατή βροχή;**

και ο μαθητής ακολουθεί ακριβώς την ίδια διαδικασία.

<https://www.mytwins.gr/pos-mporei-enas-mathitis-gymnasioiu-na-douplesei-ton-grapto-logo-sto-online-mathima/>

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Παντελιάδου Σ., Πατσιοδήμου Α., Μπότσας Γ., (2004) **Οι μαθησιακές δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, Βόλος σ.64

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Πώς να μιλήσουμε στον έφηβο για τις μαθησιακές του δυσκολίες

- Σε μια ήρεμη στιγμή....
- **Ειλικρίνεια και απλότητα:** Δεν πρόκειται για αναπηρία ή διαταραχή αλλά ο εγκέφαλος επεξεργάζεται με διαφορετικό τρόπο τις πληροφορίες- **επαγγελματική επιτυχία και προσωπική ευτυχία είναι εφικτός στόχος**
- Συγκεντρώνουμε πληροφοριακό υλικό (βιβλία, βίντεο κ.λ.π.) και το μοιραζόμαστε μαζί του
- Αναγνωρίζουμε τις ικανότητές του, τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του
- Βοήθεια στην κατανόηση της επιρροής των δυσκολιών στην επίδοση
- Από κοινού **εύρεση τρόπων βελτίωσης**

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Κεντρικός άξονας η αυτοεκτίμηση

- Δυνατότητες και δεξιότητες μέσα και έξω από το σχολείο σε πρώτο πλάνο
- Στόχος το να αρθρώνει λόγο ο έφηβος, να υπερασπίζεται τον εαυτό του, να εκφράζει τις ανάγκες του
- Πιο επιτυχημένοι νέοι με μαθησιακές δυσκολίες σύμφωνα με έρευνες είναι αυτοί που συνδυάζουν:

Υποστηρικτική
οικογενειακή
ζωή

Ισχυρή
αυτοεκτίμηση

Δυνατή
σύνδεση με
φίλους και
κοινότητα

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ο έφηβος με μαθησιακές δυσκολίες και το περιβάλλον του....

- Όταν ο έφηβος νιώθει ότι ακούγεται η φωνή του μέσα στο σπίτι του, ότι αναγνωρίζονται οι προκλήσεις με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπος και οι δεξιότητές του είναι σημαντικές και επισημασμένες τότε αυτό αποτελεί **εφαλτήριο** στο να πιστέψει ο έφηβος ότι μπορεί να επιτύχει, τον ενισχύει να αξιοποιήσει τις πηγές ενέργειάς του, τον βοηθά να προσπαθήσει για τα μαθησιακά του θέματα
- Ενθαρρύνουμε τον ενεργό ρόλο του έφηβου στις αποφάσεις για το μέλλον του
- Ενθαρρύνουμε τον έφηβο να συμμετέχει σε ομάδες ενδιαφερόντων ή και εθελοντικές ομάδες ώστε να εδραιώνει το αίσθημα του «ανήκειν»

Τελικές επισημάνσεις

- Οι μαθησιακές δυσκολίες του εφήβου είναι ένα μόνο από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου ατόμου (παρά τη σημαντική θέση της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη και την επαγγελματική αποκατάσταση δεν είναι η αποκλειστική παράμετρος επιτυχίας και ευτυχίας στη ζωή)
- Δεν χρειάζεται να αποτελούν το αποκλειστικό επίκεντρο της ατομικής ανάπτυξης του εφήβου ούτε της οικογένειάς του
- «Και οι γονείς έχουν ζωή»-Στέκομαι ως γονιός αντί του παιδιού ; πάνω στο παιδί; Ή Στέκομαι δυνατός και αισιόδοξος με εφευρετικότητα ώστε να κατευθύνομαι σε νέες οδούς επίλυσης προβλημάτων δίπλα στον έφηβο, υποστηρικτικός ώστε να χαράξει το δικό του δρόμο με ωριμότητα;

Οι μαθησιακές δυσκολίες....

Εμπόδιο ή **ευκαιρία** για αναδόμηση προτεραιοτήτων
για αναθεώρηση προοπτικών
για εκπλήρωση στόχων
για ΕΠΙΤΥΧΙΑ
για ΕΥΤΥΧΙΑ

για τον **ΕΦΗΒΟ**
ΚΑΙ ΤΗΝ **ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ** ΤΟΥ

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

E. S. Azariadi

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Βιβλιογραφία

- 1.Smallwood M.(2017) **Recognizing Learning Disabilities in Teens**, ανακτήθηκε από το <https://parenthetical.wisc.edu/2017/01/17/recognizing-learning-disabilities-in-teens/>
2. Δημητριάδου Ι. **Με ποιον τρόπο μπορούμε να κατευθύνουμε το μαθητή γυμνασίου να αναπτύξει ένα θέμα έκθεσης εξ αποστάσεως;** Αλιεύτηκε από διαδίκτυο:<https://www.mytwins.gr/ros-mporei-enas-mathitis-gymnasioiu-na-doulepei-ton-grapto-logo-s-to-online-mathima/>
3. Κέντρο Ψυχολογικών Μελετών (1998) **Δυσλεξία –Υλικά Σεμιναρίου**
- 4.Παντελιάδου Σ.(2017) **Μαθησιακές Δυσκολίες- Δυσλεξία-Οδηγός για γονείς**, Αθήνα: Πεδίο
- 5.Παντελιάδου Σ.,Πατσιοδήμου Α. ,Μπότσας Γ., (2004) **Οι μαθησιακές δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**, Βόλος
- 6.Πολυχρόνη Φ. (2011) **Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες**. Αθήνα: Πεδίο

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Σας
ευχαριστούμε!

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Αλεξάνδρα Σπυριδάκη Φιλολόγος - Ειδική Εκπαιδευτικός - Ψυχολόγος

Η Αλεξάνδρα Σπυριδάκη αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή του Παν/μίου Κρήτης (1990, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών με ειδίκευση στην Ψυχολογία). Προχώρησε σε μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία και απέκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Εκπαίδευση και Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (1993), και ,ΜΑ στην Ψυχολογία και Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, Ινστιτούτο Εκπαίδευσης (1994). Αργότερα ολοκλήρωσε τετραετές πρόγραμμα Συστημικής Οικογενειακής Θεραπείας. Από το 1996 μέχρι και σήμερα ως φιλόλογος, ειδική εκπαιδευτικός και ψυχολόγος ιδιωτεύει και συνεργάζεται με οικογένειες, σχολεία, ευρωπαϊκά προγράμματα και άλλους φορείς.

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Αλεξάνδρα Σπυριδάκη Φιλολόγος - Ειδική Εκπαιδευτικός - Ψυχολόγος

Παράλληλα, ως εκπαιδεύτρια συμμετείχε σε σεμινάρια για νέους εκπαιδευτικούς (αναπληρωτές που στήριζαν παιδιά σε παράλληλη στήριξη ή ενισχυτική διδασκαλία σε δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) του ΠΕΚ Ηρακλείου (2013,2014,2015) αλλά και σε σεμινάρια ειδικής αγωγής του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2010,2011) που απευθύνονταν επίσης σε νέους πτυχιούχους εκπαιδευτικούς. Από το 2020 συνεργάζεται με το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο με αντικείμενα όπως η συμμετοχή στην εκτίμηση των μαθησιακών δυσκολιών μαθητών, η εκπαιδευτική υποστήριξη του παιδιού, η κατάλληλη στήριξη της οικογένειας. Από τον Σεπτέμβριο του 2021 μέχρι και σήμερα δραστηριοποιείται στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με αντικείμενο την ανίχνευση και υποστήριξη των μαθησιακών δυσκολιών, τις δυσκολίες στην προσοχή και συγκέντρωση, την οργάνωση του χρόνου και της μελέτης που αντιμετωπίζουν ή υποσιάζονται οι φοιτητές στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Υποστήριξης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας ΕΛΜΕΠΑ).

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ